

Előfizetési árak:

Egész évre 10 fnt — kr.
Félévre . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy óra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és

Kiadóhivatal:

Fő iroda, Simonyi-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Hogy a reform korai-e?

(T.) Azt mondják, akik a reform javaslatot ellenzik, hogy: korai. „Miért kellett azt így sebbel-lobbal szőnyegre hozni. A nemzet még nincs megérve rá.“ — Persze, ezek a fő argumentumok, melyek tisztán hangzanak, szóval, ezek az alaphangok. A többi ezekből indul ki, a többi variáció, nagyobb szóművész által nagyobb, kisebb szóművész által kisebb virtuozitással előadatva. Am foglalkozunk az alaphangokkal, amelyek természetszerű szülöttei az emberi organizmusnak, eltekintve az ezekből kifolyó sofizmától, csűrös-csavarástól és mindenféle szónoki művésztől. Állítsuk föl a tételt: korai-e? Sebbel-lobbal lett-e szőnyegre hozva? A nemzet meg van-e érve rá?

Hogy korai-e valamely reform, a körülmények szokták meghatározni. A körülmények és a következmények, de nagy ritkán az emberek, a reformok ellenzői. A történelem legalább azt tanítja, hogy nem volt még reform-kérdés, melynek ellenzője ne lett volna s alig volt még reform, melynek az emberiségre káros következménye lett volna. Egyesekre nézve igen. Nincs reform, mely egyesekre nézve káros következményű ne lenne s éppen azért nincs reform, mely egyesek által s ezen egyesek

által megnyert kisebb vagy nagyobb számú ellenzők által ne gáncsolhatnák.

Mert hiszen mi volt a keresztyén-ség? Reform volt az is. Egy, a Krisztus agyának meg nem felelő vallás átalakítására. A nélkül pedig, hogy a Krisztus istensége felett előadásba bocsátkoznánk, állítani merjük, hogy többé kevésbé, de minden nagyobb szabású reformátor lelkében Isten lakozik s egy-egy elzúllott kor avagy már megfeneklett haladás, vagy elfajulásnak induló avult rendszerek fölfrissítésére, új életre hozására, új irányba való terelésére, ő hangoztatja reformátori alkotó szavát.

Azért is a reformok, egyáltalában nem szoktak koraiak vagy időelőttiékké lenni. Azok az eszmék, melyekből a reformok kikelnek, látnoki lelkű, korukat megelőző nagy szellemek által bizonynyal el lettek hintve már réges-régen s a társadalom talajának termő rétegében várakoztak a számukra megérkező tavaszra, amely tavasz megérkezése nélkül nem igen szoktak kikelni, ha pedig a tavasz valóban megérkezik, akkor bizony a kikelés ideje is megjött.

Ebből kifolyólag, semmiféle logikailag levont következtetés nem állíthatja, hogy: ama szőnyegen forgó javaslatok „sebbel lobbal lettek szőnyegre hozva.“ Mert mint eszmék, régen, századok óta szállingóznak már a levegőben. Mint mag-

vak, még 1848-ban hulltak társadalmunk melegágyába. Azóta gyakrabban szellőztették, ki is kelt már évek előtt, de kedvezőtlen időjárás következtében újra le kellett takarni, míg ime, e mai napokig, amint magának a nemzet állást foglalásának ténye is bizonyítja, már annyira megerősödött, hogy már-már mozogva követelte a világosságot, a levegőt.

Vekerle és Csáky, aki Deák Ferencz után jött, aki Eötvös után, aki Tisza Kálmán után jött, kik ezen elvetett eszmének már mindannyian kertészei valának, már teljesen kikelt kész növényzetre talált, melyről maga Apponyi Albert rántotta le a takaróleplet s hogy teljesen életerőssé válljék, rásütött a Kossuth Lajos nagy szellemének még mindig lángoló napja.

Miféle indokok és bizonyítékok szólnak tehát a mellett az állítás mellett: hogy ezek a reformok sebbel-lobbal lettek szőnyegre hozva? S ha az Apponyi által szellőztetett alkalom megragadását illetőleg a sietségnak volt is tán némi észrevehető vonása, az inkább azért mutatkozott, mert az ige, hogy testté váljék mir nagyon követelte, s a netaláni elkésés és vádját magukról, lehet, ösztönyszerűleg öntudatlanul elhárítani akaró miniszterek, a megérkezett pillanat sebes fölhasználásával mutattak dícséretes és méltánylást igénylő sietséget.

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

Beteg gyermek.

Kis hegedűjét fogta kis kezébe
És átjött hozzám a nehéz beteg
Szemével mintha más világba látta,
Kis arca halvány, keze úgy remeg
És szólt szelíden: „Könnyet ont anyácskám
Ha rám tekint, oh mért — mond meg nekem?
Hisz jó vagyok s ha halovány is arcom,
Semmim se fáj s oly édes ide lenn!“

Aztan leült, kicsinyke hegedűjén
Játszott nekem bűbajos dalokat —
És látta, hogy merengek el danáin
Meglátta, hogy szemembe' könny fakad.
És újra szólt: „No lám, te is siratsz már,
Oh félek, elszorít a fájdalom!
Siratnak engem — oh hogy nem tudom mért! —
Anyám, barátim és szelíd dalom!“

„Oh mond“ — szólt — hogy oly kicsinek
[születtem,
Arcom fehér, szemem láztól ragyog,
Azért hív éjjel angyal föl az égbe?
S ilyenkor oly boldog miért vagyok?
Más gyermek örvend hegy-völgynek, virágnak,
Én dalolok, miként bohó madár!
Nem jó dalolni, tán azért repülne
Lelkem oda, a merre dala jár!“

Még egy szelíd dalt csalt le a hurokról,
Miként ha abba lelkét öntené
S szelíd mosolylyal ment, ki énekével
És hű szívével már az Istené.

S éjjel, miként ha túlvilági szellem,
Holt gyermekek kara dalolna fenn,
Hallám zenéjét s nem tudám, hogy akkor
Repült el tiszta lelke csöndesen. . . .

G. I.

Betti.

Egyszerű név. Vagy talán nem is név.
Csupán egy fájdalmas sóhajlás, mely az anyai
szív mélyéből szakadva fel, bejárta az ismerős
világot követelve, remélve, örök panasz gya-
nánt s mely visszhang hijján elyengülve, fá-
radtan a semmiségben halt el.

* * *

A város végén, arra a vá-ártér meg a
cigánysor felé áll egy zsindelyes házacska, a
Buzásné asszonyom tulajdona. A megrepesztett
tűzfalon be lehet ugyan jól látni, de annál
kevésbé az ablaktáblákon, melyeket egyenletes
vastag jég borít mindenütt, mintha a tél azt
tartaná érdemesnek virágokkal kicifrázni. Jó
szegény asszonynak úgy is. A t tőzeten végig-
nyargal a szél, nagy csomó havat szórva le,
letördelte az eresztől a jégcsapokat, melyek
csilingelve törtek szét a csonttá fagyott föld-
dön, aztán megpróbálta a zárat, hogy elég
erősek-e? És arra a telfedezésre jutott, hogy
nem. A pitvarajtó engedett az erőszaknak s
felpattanva elégedetlen nyikorgással fordult ide
s oda sarkain, míg a szél megelégtelte a játékot
s újra jól becsapta.

A robajra felrettent ott bent az az elha-
gyatott szegény öreg asszony, ki alig imént
merült szegényes fekhelyén lázas félálomba.

— Ki a? Ki az?

Felült, s minden izében remegve, kitágult
szemekkel nézett az ajtó felé. Kicsiny öreg assz-
zony volt, a fehér háló ruhában úgy nézett
ki, mint egy fehér haju gyermek. Homlokát feke-
te kendő szorította rézsütösen át, mely mö-
gött borzas hajszálak ágaskodtak fel, ajkai
szárazak voltak, lihegett a szomjuságtól. Mel-
lette a törött támlájú faszéken állott egy pohár.
Mohón, reszkető kézzel nyult utána, de érintet-
len letette ismét. Bele fagyott a víz. És
a kinyújtott sovány kar is összeborzongott a
vékony vászonruha alatt. Dermesztő hideg volt
a bejáróné még később szokott jönni, s neki
nem volt annyi ereje, hogy tüzet rakhasson.
Miatán meggyőződött, hogy rajta kívül nincs
más a szobában, mint hideg és sötétség, visz-
zahanyalót, belemélyedt izzó fejével, zilált
ősz hajával a párnákba, újra elmerült lázas
félálomba.

— Ahá, tudom már, ki csapta be az aj-
tót! Betti, Betti takarit ott a másik szobában.
Hallga csak, hallga, mit dalol az én aranyos
kis fruskám? „Szegény ember lánya, jössz-e
hozzám vagy nem?“ A lelkem, a lelkem, még
bizony érette is eljön valami kőborgó királyfi.

— Jó estét, köszöntött nagy zajjal bebo-
tolva a küszöbön Örzse néni, a bejáróné. De
az öreg asszony nem hallgatott rá, csak foly-
tatta a dalt mosolyogva, össze-vissza cserélve a
verssorokat.

— Egyszer egy királyfi mit gondolt ma-
gába . . . Jó estét, jó estét gazdag bíró lánya.

— Már megint félrebeszél! Sopánkodik
Örzse néni a szomszédban, a hová egy kis
gyújtóért futott át. Felnyalából a tűzhely mö-

És mert amíg az eszme eszme és hogy reformná váhassék érés alatt van, kénytelen bevárni a tavasz megérkezését, hogy kikelhessen: az a tavasz nem más, mint a megérkezett alkalmas idő, a megérkezett alkalmas idő pedig nem más, mint az a meleg, mely a tavaszt érző társadalom kebelében lüktet s a magot kikelésre fakasztja. Így szokott ez járni együtt, így is járt mindig, és így fog járni ezután is.

— **Országgyűlés.** Egy önértékes nyilatkozattal kezdődött a tegnapi ülés. Teleki József gróf jelentette ki Bartók ellenében, hogy a liberális gyűlés költségeihez nem járult, de minden célra, melyet a nemzet zöme fölkarol, szívesen és büszkén áldozik. Az egyházpolitikai vitát Okolicsányi László antiliberális dikciója nyitotta meg, melyre jól esett hallani Madarász Imrénének tartalmasság, szép nemes lelkesedéstől áthatott, szabadelvű szellemű szónoklatát, mely nagy hatást tett s mely után számosan gratuláltak a szónoknak. Ezután oly beszéd következett melynek egy részéről el kell ismerni, hogy érdekes volt, mert ez volt az első felszólalás, mely a liberális reformok elleni harcra nyíltan és határozottan be merete venni az — antiszemitizmust. A sóth János követte el ezt a beszédet, mely sok helyen derűtséget keltett, de a mely minden komoly emberben csak zomoruságot támaszthat. E beszéd után — bár fél kétfőre járt az idő — néhányan a nemzeti pártból öt pernyi szünetet kívántak, mit azonban Bánffy Dezső báró elnök — nem adott meg, — ezért aztán tíz percig zajongtak azok, kik terrorizmusukkal s erők szakoskodásukkal vezetni akarnák a házat. Az elnök szigorú következetességén és erélyén azonban megtört a kísérlet. Az ülés végéig a képviseleti képviselő N ed e z k y Jenő beszélt a reformok ellen.

— **A gyermekek vallása.** A képviselőház közoktatásügyi bizottsága a gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslat az első szakasz első bekezdését következőleg állapította meg: „Különböző bevett vagy törvényesen elismert vallásokhoz tartozó házasságok

megkötésétől számított hat hóalatt egyszer s mindenkorra megegyezhetnek arra vonatkozólag, hogy gyermekeik valamenynyien az atya vagy anya vallását kövessék.“ A második szakasz első bekezdésének szövegezését pedig következőképpen állapította meg: „Az I §-ban körülírt megegyezés hiánya esetén a gyermekek szülőik vallását nem kövessék, hanem a gyermeknevelésben neveltetnek, a mennyiben ezen vallás a bevett vagy törvényesen elismert vallások közé tartozik.“

Üdvözlés Szilágyi Dezsőhöz.

— A debreceni ügyvédi kamara üdvözlése. —

Debrecen, márc. 10.

A debreceni ügyvédi kamara múlt hó 25-én — a mint tudva van — r. k. közgyűlést tartott, melynek tárgya volt az egyházpolitikai reformok megbeszélése. Ez alkalommal határozatba ment, hogy a kamara Szilágyi Dezső igazságügyminisztert liberális politikájának méltánylásul feliratban üdvözölni fogja. Az előttünk fekvő felirat így hangzik:

Nagyméltóságú magyar királyi igazságügyi Miniszter Úr!

Kegyelmes Urunk!

A debreceni ügyvédi kamara Nagyméltóságodhoz és elődeihez intézett felterjesztéseiben folyton sürgette jogéletünk szégyenfeltöltését, házassági jogunk középkori szakadozottságának a jogbiztonságot mérőben kockára tevő, sőt akárhányszor az erkölcsi igazságokat is durván felforgató, elzúllott állapotának a jogegység, állami és nemzeti szuverenitás és polgári szabadság követelményei szerinti rendezését.

A magyar nemzet közzellemének, napjainkban minden ellenkező áramlatnak legyőzhetetlen gátjául emelkedő hatalmas megnyilatkozása közepett, büszke önértéssel hivatkozhatunk a magyar ügyvédi kamara a nemzeti haladás harcaiban eleitől fogva hiven teljesített munkásságára. És most, hogy az évtizedeken át kétes szerencsével folytatott küzdelem diadala közeledik, hálás szívvel ismerjük el, hogy ennek dicsősége nagy részben annak érdeme, a ki

bölcs elmével, bátor szívvel, erős kézzel intézi, igazságügyünk vezérletét s a ki az előttünk álló nagy átalakulás legfontosabb tényezőjét képező törvényjavaslatával egyben örök helyet biztosított magának az ezredéves Magyarország nagyjai sorában.

Bőleség, bátorság és erő kell ahhoz hogy egy kilenczáz esztendősi institutio formáinak gyökeres megváltoztatása sikerrel keresztülvihető legyen.

Nagyméltóságod a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatában a változás ezen sikerét erős meggyőződésünk szerint biztosította.

Azok a kezek, melyek a reform lobogóját magasra emelték, elég erősek lesznek legjobb hitünk és meggyőződésünk szerint arra is, hogy a teljes sikert a végrehajtásban is biztosítsák. A magyar ügyvédi kamara az általa folyton sürgetett reform keresztülvihetősége tekintetében nem is voltak aggodalmi soha és hozzánk az általunk annyi kitartással vallott elvek megvalósulásának küszöbén egyedül az lehet méltó, hogy azok életbeléptetésében a tőlünk kitelhető legnagyobb buzgósággal közreműködünk.

Ebben a meggyőződésében ügyvédi kamarának mai rendkívüli közgyűléséből a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslat rég óhajtott előterjesztése és tárgyalása alkalmából hálás örömmel üdvözöljük Nagyméltóságodat és nagy alkotásához és annak általunk teljes bizalommal remélt sikeres életbeléptetéséhez Isten áldását kívánjuk.

Kelt a debreceni ügyvédi kamarának 1894. február 25-én tartott rendkívüli közgyűléséből.

Irodalom — Művészet.

* **Joó István**, a debreceni ev. reform. tanítóképezde igazgatójától s a theologiai akadémián a neheléstan tanáráról „A nevelés tan kézikönyve“ c. könyv jelent meg. (281 l. Ára 1 frt. Hornyánszky Viktor könyvkereskedésében) A műről szakavatott tollból közlünk ismertetést.

gül egy csomót és sietett vissza az elhagyott beteghez, kinek egykor boldogabb időkben cselédje volt. Odakuporodott a lyukas vaskályha elé s míg marokkal szedte ki a meggyülemlett hamut, műveletlen, de jóságos lelkében feljull egy régi bánatos történet. Nem volt Buzásné asszony mindig ilyen elhagyatott. Őzveggy már ugyan régen de volt azért vigasztalója, kedves pajkos leánykája: Betti. A ház ékessége, az egész város kedvence. A merre csak lebegett aranyos hajával, rózsaszínű ruháskájában, aranyos sugar, rózsaszínű felhőske lopta be magát az emberek szívébe is. Hogy szerette anyja! Milyen boldogok voltak együtt, míg az érsemjéni szárnyvonal kiépítésével be nem költözött hozzájuk a bubánat. Azaz dehogya a bubánat. Egy orosz mérnök költözött hozzájuk, a ki rajzolásához csodálatosképen csak a Buzásék alacsony szobáját találta elegendő világosnak. Csinos alacsony szőke ember volt, hirszerint gazdag fiú is, ki csak kedvtelésből dolgozott. Azt mesélték, hogy az apjának valahol Tiflisz körül oly gazdag petrolumforrások vannak, hogy a drága folyadék fele elfolyik, mert soha sincs mindet felfogni elég hordó. És a fia mégis gyalogszerrel jött át a Kaukázuson, hogy beutazza Európát, s utóvégre csupa passzió ott rekedjen egy parányi magyar városkában vasutat építeni — pihenés gyanánt. Gyönyörű pihenés volt, annyit mondhatok. Reggel lótotfutott a vasuti töltésen, mint a kinek nincsen már kenyérré valója, s tört magyarsággal rendelkezteket osztott a munkásoknak. Délután rajzolt, s alkonyatkor ha már nem akadt semmi okosabb dolog, apró papirdarabokat vágta, s

furcsa mértani figurákat állított össze, a miket Bettike olyan nagyon szeretett volna utána csinálni, de a mik azonban a nagy kacagástól sohasem készülhettek el. És addig-addig kacagtak együtt, míg aztán egyszer szegény nemzet asszonyt nagyon sirva fakasztották. Odaállottak elébe kezét kézben, s bevalótták, hogy ők szeretik egymást tiszta szívből, igaz szerelemmel.

A nemzetes asszony csak nézett elképedve rájuk, de nem szólt semmit. Csak este, mikor egyedül maradt leányával, ölelte meg sirva.

— Gyermekekem, szerelmes magzatom, hogy tehettél velem ilyet. Elmégy idegen országba, idegen emberrel, soha sem lesz nyugtom.

A kis leány csak engesztelte, cirógatta szépen, de egy szóval se mondta, hogy nem megy el hát, és mikor a vén cseléd is neki togtott a sopánkodásnak, rászólt szeliden: „Nem ért magam ehhez. Örzse néni, maradjon csak a fazekai mellett.“

Hanem anygali szíve volt, pár perc múlva már kijött a konyhába engesztelni.

— Lásza Örzse néni, nem vagyok én ám egészen olyan rossz, mint a milyennek gondol. Isten látja a lelkemet, hogy a lányaságot még egy cseppet sem unom. De mi szegények vagyunk. Ez a kis ház ugyan a miénk, de ebből nem lehet egy darabkát se leharapni, ha főzni valónk nincsen. A nyugdíj, a mit tanítók özevgyei kapnak oly kevés... Mikor új ruhám van, ócska cipőt húzok, és mikor a cipőm új, a kalapom szinehagyott. Pedig az édes anyám a csilágoget is nekem adná, míg őt esztendő óta mindig szabdalja és alakítja az ő

egyetlen fekete ruháját. És látja, volt nekem egy nagybátyám — Isten nyugasztalja — a ki tízezer forintot testált nekem. Nem is ismertem, mert nem járt az édes anyámhoz, az esküvője óta hallani se akart róla, a miért édes apámhoz beteges ember létere hozzá ment. Hát azért azt a tízezer forintot is úgy hagyta rám a Józsi bácsi, hogy majd csak akkor kapjam kézhez, ha menyasszony leszek. Az enyém ne élvezhessen belőle. Aztán most itt van az a becsületes derék uri ember, az én legelső férjem. Hát ne menjek hozzá, mikor egy krajcár nélkül elvesz, s az én pénzem édes anyámnak adhatom? Ért-e most már?

— Érttem lelkem, már hogye érteném.

Örzse néni elérzékenyedve törölgötte szemét kék festett kötényébe, az pedig kormos volt, s az ábrázatján olyan furcsa pingálást vitt öntudatlanul véghez, hogy Bettike hangosan felkacagott.

Példájától neki vidulva. Örzse néni valami nagy okosságot akart kisütni.

Tudja mit, szentem? Hát legyen menyasszony, azért még nem kell mindjárt neki indulni annak a nagy bolond idegen országnak, ahol a mint hallom, csupán medvetalpat főznek. Mikor majd a pénz a kezében lesz, mondja csak szépen a vőlegényének Bunda köpenyeg, Isten áldjon meg! És többé annyit se törődjék vele, mint szüret után a kunyhóval. Hiszen tudom én, hogy ugye szereti.

A gyermekleány fekete szemöldéit komoran vontatta össze.

— Iyent többet ne beszéljen nekem. A férfiszó nem játékszer. Rossz lélek üzhet csak

Munkácsy képe.

Debrecen, március 10.

A legnagyobb magyar-tiszteletdíj fejében haza hozta Munkácsy Mihály ecsetének legnemesebb és legambiciózusabb alkotását, a melyet a nemzet ezredéves multjának és művészete örök dicsőségének megtestesítésére szentelt egy-szerre.

S hogy kiadja a magyar tiszteletdíjat az ország, nem szakíthat ősi szokásával, mely által gáncsot keres még a saját dicsőségén is. Divat lett pár hét óta mód nélkül érteni az ecset fenséges művészetéhez és hibát keresni a Munkácsy műremekén.

Nem közönséges művészi kép ez a „Honfoglalás“. Tizián, Michel Angelo és más mesterek ecsetje a művészi lélek ihletével örökre nevet adott kezelőjének a kultur-históriában és emlékeztetéssé tette nemzetét. — Munkácsy Mihály egy ezredéves nemzet történetét példázza a millennium alkalmából az ezer év első percének megörökítésében.

Képzelmének szabad tér volt engedve, mely a drámai és történelmi momentumokon mérsékelten szárnyra kelhetett. Ő úgy képzelte el a honalapítást, a mint megfestette és igazat ad neki a magyar nemzet története.

A magyar nemzet mindig politikai bölcsességében volt igazán nagy. Fegyverének dicsőségét el-elhomályosították, de azt a bölcsességet, a mely már a hódító Árpád, mint béke honalapító homlokán ott tükrözik, nem homályosította soha semmi.

Árpád fehér lován ül, méltóságtejesen annak tudatában, hogy az előtte hódolatukat kifejező szlávok a vízrel, földdel és füvel, a fegyvernek és bölcsességnek egyaránt megadják magukat.

A legerősebb ellenvetést abban találhatni föl, hogy Árpád itt egy ünnepi momentumban van megörökítve és nem fegyvertényben, mint a melylyel a hazát megszerzette.

Ennek az elég hangzatos és tetszetős gáncsnak ellene mond az egész magyar ősmonda,

melyből Munkácsynak meríteni kellett. Ellene mond magával a honszerzés módjával, a mely nem egy-egy kimagasló fegyvertényben, hanem abban a fejedelmi bölcsességben kulminál, a mely a vérszerződésben, letelepülésben és egységes nemzetné alakulásban egy ezredév történetének rakta le alapját.

Ha a magyarok csupán a harci dicsőségre néztek volna, inkább a vitéz Botondot, Lehel vagy Tuhutumot választották volna meg fejedelemül, s ha Munkácsy képzelme az ezer év harci sikereit és nem egy évezred maradandó emlékéit akarta volna szemléltetvé tenni, úgy ő is festhetett volna egy csataképet. Ezért nagy Munkácsy a maga nagyságában is, mert nem egy rész-dicsőségnek, de a mindezt kifejező egésznek szellemében dolgozott.

A mi Árpádnak, e férfias és szép arcu deli vezérnek sokak által nem elég harciasnak festette alakját illeti, az csak így a maga rendkívüli imponáns nyugalmával az igazi honalapító Árpád. Egy harcász vezér lehetne Botond, Toldi vagy Hunyady János, de a ki hazát alapít és ezer éves történelmet csinál, az abban a megfestett örökké nagy és magasztos pillanatban csakis olyan lehetett, amilyennek a Munkácsy ecsete vászonra vetette. Lehet, hogy a lova talán nem úgy állott, lehet, hogy keze nem akként pihent, lehet, hogy nem olyan vékony modern kardja volt, de igazabb Árpádot képzelt Munkácsy, mint azok, akik ebben a marcona magyart nem látva, a kép drámai és történelmi tendenciáját sem értik valójában.

Csak egy valódi fejedelem állhat meg azazal nyugodtsággal népe élén, midőn a hódolók egy országot tesznek jelvényekben lábai elé. És az a „pose“ — mert az ez és nem is lehet más — a lélek mélyéig meghatörtetlen és imponáló nyugalmával, melyyel szemben a mozgékony tömeg, a lelkesülő vezérek és hadfiak, a „minorum gentium“ a leghatásosabb ellentétet és ezzel a kép drámai momentumát állítja a figyelmes és gondolkodó szemlélő elébe.

A képen a szláv csoport foglalja el a fő-

helyet, melynek szónoka a legmesteribb alkotása a typusnak és aktualitásnak egyaránt. Azonban a kép központja mégis a jobbra álló Árpád a kiról a figyelmet csak megkapó és fölülmulhatlan tökélyével veszi le a szláv szónok alakja.

A hódoló küldöttségnek különben minden tagja a legkifejezőbb fizionomiával van eltalálva, míg a magyar typus talán kevésbé talál oly pregnans kifejezést a képen, mint a szláv, de hiszen az egész magyar typus csak a képzeletben él, a mely fölött vitatkozhat és civódhat a tudósakadémia, míg a festőnek az ecsettel szemléltetvé kell tenni, a mit a typusról elképzelt. A bíráló képzelheti más formájának a magyar typust, mint a képen egyik-másik alak, tehát kifogásokat, talán anakronizmust keresni a detailokban: fegyverzetben, ruhán, de a legtöbb ellenvetésnek csak akkor lehetne egészen hitelt érdemlő alapja, ha szintén nem — más irányu képzelemre, hanem tényekre volna alapítható.

A magyar faj typusa, fizionómiaja épp úgy homályos Pulszky, mint Vambéry, vagy bármely más történészünk és régészünk előtt. A köztudatban inkább az arab és persa typushoz húz a magyar faj karakterisztikumát, de hogy az ezeréves vérvégülékből meghatározható legyen az igazi, az ma már képtelenség.

Lehel, ficánkoló lovával amelynek állása mindenesetre rendkívüli, bárdos Botond, a nagy-szakállu Tuhutum alakjai, melyek a többi vezérel Árpádot fejedelmi sátra előtt környezik, a mondák fántáziáján nőttek olyanná, a milyenne ezt a csoportot a művész ecsete festette. Az, hogy a Jókai feje nem illik Bulcsuhoz, a Botond alakja nem elég marcona és kicsi a bárdja, lehetnek kicsinyes kifogások, de hogy a csoport ezen része a „Krisztus Pilátus előtt“ alakjainak mesteri csoportosítására emlékeztet, az tagadhatatlan.

Másik oldalon szintén a Krisztus-kép két alakjával találkozunk magyar kiadásban: a kardját — itt karddal — fölemelő harcosával és a

csa'fa játékok, ezután miért ne szeretném, mikor olyan jó! Azt mondja hogy a széltől is óv ügy alatt fog tartani mintha boldogságos szűz szépe lennék.

De ő csakugyan azt ígérte a jámbor, ha esténként mesélt menyasszonyának az ő zord nagysága által fenséges hazájáról. És az ember szemé könybe lábbadt, nézve hogy milyen mosolygva és sápadtan hallgatta el. — Mire a vasut elkészült a mennyegző is meglett, és a gyerekek elutaztak. A szenvedő asszonyt nem lehetett rábírní hogy velök menjen, Már az ő lelke csak azokhoz a rögökhöz tapad melyek az ő koporsóját fedik. A gyermekek megígérték hogy majd visszajönnek nemsokára és vele maradnak mindig mindig.

Eleinte irtak sűrűn, Bettikének nagyon tetszett az ut, leírta hogy hol s merre mentek keres túl a Lengyel határon, és hogy milyen jó ott neki a prémes ruha, meg milyen kellemetes utazni.

Nemsokára postakocsin postabélyeggel jő a levél. Szerencsésen megérkeztek, hanem bizony nem lehet mondani, hogy a legjobbkor. A városban csunya járvány uralkodik. Korán reggel az ember szétnyitja függőnyeit nem a kelő nap tünik szemében mint otthon, hanem furcsa zöldre festett kocsik sápadt kocsisokkal, s a merre csak haladtak a kocsik a járó kelők iszonyodva térnek ki. Nem is maradnak itt, mennek tovább Szt.-Pétervárra.

És aztán nem jött levél, egy hétig, ketőig háromig, és az öreg asszony szívébe beopta, befészkelte magát a nyugtalanság az aggodalom s kétségbesés; szeméit vörösre sirta, kezeit tör-

delve járt fel s alá szobájában naphoszánt éjszakának idején, dördelve virasztott, bőjtölve, imádkozott mégsem jött levél.

Elmúlt egy év. A kis öreg asszony kopotás fekete ruhájában találni lehetett mindenütt, lépten nyomon. Az orosz csulatosnál könyörögve hogy szerezzenek gyermekéről hírt, a rendőrségnél, a hírlapoknál Évvi évre állandó volt az újságokban az a két sor melyen az idegenek szemé hidegen siklik át; de mely legmélyebb keserű feljajdulása volt: B. Berti kéretik hogy tudassa hollétét bánatos anyjával.

Tudakozódás, hirdetés sikertelen maradt. Hogy is ne? Ugyan ki tudhatta volna, hogy régen, Moszkva és Szt.-Pétervár közt egy kis falucskában kétségbesett idegen ifjú nő hantoltatta el féjjét jeltelen sirba, hogy pár óra mulva véget vetett keservének és a gyilkos járvány, hogy most ketten pihennek, s hazájuktól, nevüket nem ismeri senki, csak a szél mely ott kesereg a végtelen, csillogó hólapályokon.

De az anyai szív nem sejtette azt. Mig tartott a tízezer forintból jötték nyájas szomszédasszonyok vigasztalni, s balzsam helyett bele csepegtették sajtó lelköbe még a kételytörő mérgét is.

— Ne aggódjék lelkem, sose ölje magát. Gazdag boldog asszony lett odakünn, s megfeledkezett magáról; ennyi az egész. Gyermekezését . . . csillogó hab . . .

És az öreg asszony mégis tudakozótt, hirdett tovább, pedig rengeteg pénzbe került. Már nem tellett a tízezer forintból, be kellett a kicsiny házra tábláztatni. A családka csalfa remény vezette, biztatta tovább.

Megjelent küszöbén hosszú kaftánjában jelölő hajfürtökkel a ravasz tekintetű orosz koldus, aki mielőtt koldulni menne, előbb kitudja a városban, hogy hol milyen módon lehet a legjövendelmében? Hirt hozok a nemzetes asszonyoknak, tiszteli a leánya.

— Láttá? Jaj hol láttá? Hát él, hát egészséges a lelkem?

Egészséges, boldog; csak nem ér rá írni a sok vendégeskedéstől.

Az öreg asszony odaszórta összes aprópénzét a szurtos legörbült kezébe, odaadta volna szívesen egyszerű ebédjét is, ha a koldus vallása nem tiltaná az elfogadást. Ő maga ugyse tud enni a váratlan örömtől, vagy a be nem vallott fájdalomtól, hogy gyermeke elfeledte őt. Gyermekek szeretett . . . csillogó hab . . .

Már jöttek hozzá látogatóba finom, cinderes, bizalomgerjesztő urak szolgálatkés ügy-nökök, a kik mindent kitudtak szimatolni a nap alatt, csak pénz legyen hozzá elég. Szitották, élesztgették önérdékből ezek is a remény hamvadozó szikrátát. Egyszer nyomra is akadtak. Rájöttek, hogy az ifjú pár elutazott egészen Smyrnáig, ott élnek keleti fényben. De a címökre küldött levél melynek soraiban évek súlyos bánata feketélt, felbontatlanul jött vissza: Czimzett ismeretlen.

Él mégse hitte el, mégse gondolta soha, hogy leánya meghalhatott. Nem, neki akárhogy, akárhol, élnie kellett! Biztatták a koldusok, a lapok, az ügy-nökök, és biztató mosolylyal rakták zsebre pénzét, míg ő sirva tért vissza házacska-jába, mely beroskad maholnap a rá hamozódott adósság sulya alatt.

kíváncsi előre hajló vitézekével, a kíváncsi zsidó helyén a másik képen.

Ez önkéntelen újraéledés a kép technikában, melyen elvégre is, 70—80 alaknak elhelyezése még mesternek is gondot ad. És azért ez a sok alak mind él, mozog, öltönye, fegyverzete csillog a fényes napsugárban, a mely szinte ragyogni látszik az alakok között.

Közvetlen hatásában még nem lehet szemlélünk a képet, mert hiszen a hely, a hol jelenleg van, más méretű, s a kép más távlat számára van koncipiálva és — a mi szemünk mindig csak a hibát keresik a magyarban. Pedig egy világraszóló alkotás méltánylása, megértése nagyobb nemzeti öntudatra, fejlettségre mutatna, mint a hibák gáncsolódó keresése.

Meglehet róni a törekvést, mely a művészi élő emberek alakjait, mint Jókai, Tisza László, Hermann Ottó, sőt maga Munkácsy, különösebb indok nélkül az általános eszményítés rovására a vászonra vitette, lehet kifogásolni, hogy a tántos nem található rajta, a puzdra, kacagány, kelevéz, nyíl nem nyert eléggé kifejezést — és hogy a kép méreteit, az imponáló hatás hátrányára, technikai okok meroven szokatlan, panorámaivá nyújtották, — de a művészi kéz ihlete, a szellemi erő nagysága előtt, mely láthatóvá tette azt, a mi annyi millió magyarban kifejezetlenül benne élt: mindnyájan meghajlunk, midőn a honfoglalást megörökítő képnek szemléletében elmélyedünk.

Igy gondolkoztam, így éreztem, midőn a Munkácsy képét láttam.

Boldisár Kálmán dr.

Színház.

* Százötvenegyedik előadás. A színházban tegnap kis számú közönség nézte a „Hőfőrkét“, bérletszünetben és a leszállított helyárok d. c.ára. A megjelent gyermekesapat azonban jól mulattott a kiváló K r é m e r Jenő játéka névett nagyokat, a ki mindent megtett kis barátainak mulattatására. A többi szereplő és az egész jól összeállított és kivitt egyveleg is megnyerte a gyermekek tetszését, a kiknek őszinte, naiv öröme viszont a felnőtteknek szolgált kedvtelésére.

Végre a bosszas keserv, évek agybonlasztó izgatottsága ágyba döntötték. Ott feküdt elhagyatva betegen, senki sem volt mellette, senki sem vigasztalta csak az örökös reménység. Neki élnie kellett, Bettit viszontlátni.

Estefelé megszünt a láz. Gyenge volt, felülni se tudott már, alig értette az Örzse néni résztvevő szavát.

Örzsi néni kitárta az ócska, lógós lábu almárium ajtaját. Legelőbb is egy kis rézszeggel díszített pirosbársony album akadt a kezeibe, azt mindjárt magához kérte a beteg, s nézte égő szemével, egyre nézte mereven azt az elsárgult kis képet, egy fehérruhás gyermekleány mosolygó arcaképet. Örzse néni pedig össze vissza motoskált a polcokon, a rendbe kötögetett, — de pókháló vékonyra mosott fehérruha között.

Abány darabot csak a világosság felé terjesztett, minden annyi apró lik-luk látszott, abány csillag az égen. Ezekre ugyan nem ad senki semmit.

Egyszer egy fekete seiyem keszkenő akadt a kezébe, melynek merev selyme a hajtásoknál megvált. Széjjelbontogatta, hogy lássa legalább milyen nagy?

S im, a mint kirázza, valami kemény fényes tárgy gördült belőle az asztal alá. Nagy nehezen hétrét görnyedve előkotorászva hát izsom fia!

Egy nehéz aranykarperec. Régi becses jószág, koszoru fonattal arany levelekből, közepében aranyrózsa, mindenik szirmán harmatsepp gyémántból. Erre ad a héber akár husz pengőt is.

* A színház köréből. Beteg a színlap tanúsága szerint L o c s a r e k n é, P ü s p ö k i Imre, H o r v á t h Paula és B o g y ó I l o n k a. Előkészületben „A c i t e r á s“ és „F a n c h o n asszony lánya“ című operettek, „A b a b a“ és „H á r o m t e s t ő r v i g j á t é k o k“ és „A z a s s z o n y v e r v e j ó“ című népszínmű. Mindezen egészen új darabok gyors megszerzéséért az igazgatót kiváló dicséret illeti. A színtársulat részéről hivatalosan kijelentik, hogy B o g y ó I l o n k a nem vált meg a színtársulattól, csupán öt heti szabadságot kapott komolyabb bajának gyógyítására. Az se lenne szerintünk baj, ha meg vált volna a társulattól, mert egy jó naiva szerződését megmaradása fölőselegése nem teszi. Vendégszereplések tárgyában kapott lapunk felszólalásokat. Nincs eddig tudomásunk az igazgató ilyen programjáról. A m. szigeti színtársulat, mely eddig a debreceni színtársulathoz volt biztos és jóvaló nyári állomáshelye, H a l m a i Imre kassai színgazgató nyerte el. Nem csupán az igazgató, de a debreceni színiügy érdekében is sajnáljuk ezt a fordulatot. K ü r y Klára, a budapesti népszínház szeretetreméltó művésznőnek hosszabb vendégszereplésre való megnyerése végett a közönség előkelőbb köreiből mozgalom indult meg. E tárgyban — a mint értesülünk — a városi színházi bizottságban is várhatók felszólalások.

* Beteg színház. A színház betegeskedő tagjai miatt a műsor változásoknak van kitéve s e miatt a lapok is kénytelenek beleugrani a hamis hírek közlésébe. Így történt, hogy a mára hirdett „S z u l t á n“ t le kellett a műsorból venni, mert a komikus parthiek két legfőbb előadója: L o c s a r e k n é és P ü s p ö k i betegek. E miatt három kis vigjáték került színre. A harmadik helyett jobb lett volna, ha az énekes tagok adnának elő betéteseket, Galyassy Paula p. o. a „Carmen“ egyes számait costumeban. Szokás volt ez a s z e g e d i színháznál is, hasonló változások alkalmával pedig kárpótolná a közönséget.

* A színész-kongresszus. A színész-kongresszusban a módosított alapszabályokat tárgyalják. Hosszabb vitát keltett a 28. cikk paragrafus, amely a mostani tanácsrendszer megszüntetését és ehelyett azt javasolja, hogy hat tagból álló felügyelő-bizottságot nevezzenek ki. A kongresszus azonban a régi tanácsrendszer mellett nyilatkozott s a módosítást nem fogadta el. Ezután Rakoczay Pál színgazgató terjesztett elő néhány indítványt, melyek közül érdekese-

— Ugyan lelke, nem-etes asszonyom, miért nem adta el régen, miért sanyargatta magát?

A beteg izgatottan kapott az ékszer uán remegő sovány ujjával.

— Nem adom most se, nem, nem. A menyasszonyi karperecem volt.

— Én jószág Teremtőm! Hiszen tudom hogy nehezebb esik megválni tőle, de mikor orvosságra kell a pénz! Én bizony elviszem.

A kis öreg asszony megtérő szeméből tiltakozólag lebbant fel egy sugár. Nem ezerszer nem, ezt nem adom soha, nem adhatom. Bettinek szántam, bordani fogja ha visszajön Betti.

Szegény kis öreg asszony ott feküdt másnap dísztelen alacsony ravatalán. A halál nem változtatott összeesett arcán semmit. mintha a homloka redőibe vésett mély fájdalmat korszerválni akarta volna az örökkévalóság számára. is Az ő elképzelt merev ujjai közül fejttem ki azt az elsárgult kis arcaképet, melynek hátára az van írva: Betti. Nem ismertem soha, alig tudom jófomán ki volt? És mégis ha pótolhatatlan veszteség ér, ha csalfa remény csal maga után, feljajdul az ér szívében is egy hang: Betti!

Igen, engem az ismeretlent felkeres gyakran, ha az idők magamra hagynak. Nehéz borongó éjszakákon hűvös ködkezet azt érzem forró homlokomon, a testvéri csókja ott ég ajkamon. Talán érzi, hogy testvérek vagyunk mi — a szerecsétlenségben.

Wachsmann Hermine.

nek tartjuk a következőnek felemlítését: „A negyven éves nő már lejárt a magát s jól teszi, ha visszavonul, mielőtt a közönség megunja.“ Az udvariatlan indítványt azonban az udvariasság közgyűlés egyszerűen elvetette. Ezután folytatták a többé-kevésbé lármás konferenciát, amely késő estig tartott, úgy, hogy a gyűlés folytatását holnapra kellett halasztani. — Bényei István a tegnapi ülésen leköszönt.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük azokat a lapnak csak az egyik oldalára írni ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igazgató, kiadó-hivatal és az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

A Göncy-egyesület „Otthon“-a (Keresk. Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig T a l á l k o z á s ugyanott szerdán és szombaton délután 3 órától 5-ig.

„A közügyesítő egyesület“ első iskolai műhelyében (főreáliskola földszint) szerdán és szombaton d. u. 3—5-ig munka tanítás folyik.

A m. kir. meteorológiai Intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalai március 9-án. Ényhe, Északon csapadék.

A debreceni állami időjelző állomás-jelentése. 1894. március hó 10-én reggeli 7 órakor Hőmérséklet —3,6 C. fok. Légnyomás 759,9 millim. Szélirány / . Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig / . millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 9 fok. Legalacsonyabb hőm. —2 fok.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Séta-hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Március 11-én d. u. 3 órakor az iparosokör közgyűlése.

Március 11 d. u. fél 3 órakor a debr. ker. Ifjak önképző egyesületének közgyűlése.

Március 11. d. e. 10 órakor A debreceni-fűzesabonyi vasút igazgatósági ülése.

Március 12-én. A cs. és kir. 15. huszárezred pótkeret parancsnoksága által kinstári lovak kiosztása vállalkozóknak.

Március 16. A szállodások, vendéglősök; kávé-sok és pincerek zártkörű táncvigalma, a „Margit-fürdő“ en.

Március 18. A Czipész társulat közgyűlése d. u. 3 órakor, a timar társulat gyűlés termében kis vásár utcza.

Március 18-án a csapó utcai bank közgyűlése.

Március 18. d. u. 3 órakor a tűzoltó testület közgyűlése.

Márc. 18. István gőzmozgató társulat közgyűlése d. e. a varosházán.

Márc. 18. Önkéntes tűzoltó egyesület közgyűlése.

Márc. 19. A katonai zenekar hangversenye a színházban.

Márc. 21 Városi közgyűlés d. e. 9 órakor.

Március 21. Városi közgyűlés.

Március 26-án. A debr. munkás delegátus estélye a „Margit-fürdő“ dísztermében.

Április 22-én a magyar országos állatorvosi egyesület vidéki osztályának közgyűlése.

Április 26—30-ig. A sorozás ideje Debreczenben.

— Gimnáziumi igazgató választás. Közel 10 éve, hogy T ü d ö s János, a ref. főgimnázium igazgatója. Erélyességéről, jól alkalmazott szigoráról ösmerte őt minden növendék — de ha szigorú bírója volt is az ifjúságnak a körülményekhez képest, azért nem szűnt meg soha egyszersmind atyjának is lenni. Odaadóbb, szívélyesebb em er alig volt nála és soha sem vont meg senkitől sem jóakaratu támogatását, akár szellemi, akár anyagi segítségre kérés nélkül. Mint a ref. főiskolának érdemekben gazdag s egyik legidősebb tanára és igazgatója vesz bucsut — nagyobb nyugalmat teremtve öreg napjaira. Az igazgatói állásnak 1894 sept. 1-én leendő betöltéséről gondoskodott tegnap a tanárkar, midőn D ö c y Imre főgim. tanárt választotta meg igazgatóvá. Ügyesebb, pontosabb és szilárdabb embert e hivatal betöltésére alig lehetne keresni is.

— A „Takarék és Hitelintézet“ új jogtanácsosa. Szilágyi Imre ügyvéd megválasztása alkalmából díszes vacsorát rendezett tegnap este a Bika kis termében, melyre az intézet igazgatóságán és tisztviselőin kívül ott voltak Balogh Imre kir. táblai bír., dr. Megyeri Pál ügyvéd, dr. Somogyi Zoltán, Szilágyi Károly ügyvéd, Szabó István pénzügyi fogalmazó stb. Első felköszöntőt Balogh Imre mondta, tósztoztak még: Szilágyi Károly ösmert humoros modorában, Lengyel Imre elnök, Serli Ede a házigazda két ízben. Zajos tetszés közt üritette poharát Vácz János a beteg Kossuth Lajos egészségére. A társaság a legjobb hangulatban maradt együtt három óráig a Magyarok zenéj mellett, közbe-közbe Szilágyi Imre néhány jó magyar nótát játszott az örmek művészetével. Fia a 13 éves Imre is bámulatot keltett hegedű játékával.

— Isten tiszteltek. Holnap vasárnap, az ev. ref. templomban a következők mondanak szent beszédek: a nagy templomban Mindszenti Imre s. lelkész, a kis templomban Kovács Emil s. lelkész, az új templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, az iskolai templomban Farkas Gyula s. lelkész. A róm. kath. templomban reggel 7 órakor Kópis József káplán tart misét; 9 órakor nagy mise lesz, melyet dr. Wolafka Nándor v. püspök végez, utána Kópis József káplán szent beszédet mond; 1/2 12 órakor Tarány Károly káplán tart csöndes misét. Délután 1/3 órakor dr. Wolafka v. püspök ker. tanítást tart; 3 órakor litánia lesz s 4 órakor szent olvasó gyülekezet — Az ágost. hitv. evang. imaházban Földváry Jenő hittanhalgató tart egyh. beszédet. Istenisztelet kezdete 10 órakor.

— „Kiállítási Értesítő“. Debrecen tanügyi társadalmá által megindított ama mozgalom, melyet már lapunk olvasói lapunkból nemcsak általánosságban, hanem a maga részleteiben is ismernek a folyó évi augusztus hó 18-tól szeptember hó 2-ig rendezendő kiállítást megelőzőleg elhatározta, hogy „Kiállítási Értesítő“ címen hivatalos szakközlönyt ad ki. Ez szakközlöny március hó 15-én — a tőrtökön — fog először megjelenni és azután minden héten egyszer. A „Kiállítási Értesítő“ tartalma az előkészítő nagy- és rendezőbizottság hivatalos értesítésein kívül ismertetni fogja az előmunkálatok történetét, a kiállítás általános és részletes tervezetét, a rendező- és jury-bizottságok működését körvonalozó szabályzatokat, azon eseményeket, melyek a kiállítást megelőzőleg közvetlen a kiállítás tartama alatt történnek. Közül szakirányú értekezéseket, a kiállítás kiálló tárgyait tüzetes leírását és ismertetését. Tájékoztató rovában hű képét fogja adni azon szakelőadások, felolvasások, ünnepek, értekezletek, esetleges kongresszusok idejének és tárgyaiknak, melyek a kiállítás tartama alatt tartatnak és rendeztetnek. Hírek rovatában állandóan közölni fogja a kiállításra jelentkezők névsorát és a kiállításra bejelentett tárgyak jegyzékén kívül a kisebb eseményeket, melyek a kiállítók, a tanügyi barátokat és azok érdekeit képviselik. Tudakozó rovatában a kiállítók kérdéseire ad kimerítő felvilágosításokat. Hirdetési rovatában elvállal nemcsak a tanügyi dolgokra vonatkozó, hanem bármily hirdetéseket is, melyeket a kiállítók, illetve hirdetőik kívánalmához képest ad ki. Ez „Kiállítási Értesítő“ előfizetési ára — hat óra — 3 korona. A hirdetési díjak a következők: egy egész oldal 8 korona, fél oldal 4 korona, negyed oldal 2 korona — 60 fillár bélyegilletéken kívül. — Idegen nyelven irt hirdetéseket is elfogad a szerkesztőség, melyek ek magyar nyelvre fordítását mérsékelt díjért eszközli. — Az előfizetési díjak, valamint a hirdetések szövege és díja is a „Kiállítási Értesítő“ szerkesztőségébe (Debrecen, Kereskedelmi akadémia palota) Vántsa György felelős szerkesztőhöz küldendők be.

— Új ügyvéd k. Dr. Szabó Imre, a debreceni kir. törvényszék egyik ajjegyzője a napokban kiváló sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát Budapesten. Minthogy továbbra is a kir. bíróság kötelékében marad, az ügyvédi kar

egy kitünő képzett-égű tagot veszít benne. Dr. Körösi Kálmán a Debr. Hirlap t. szerkesztőjét a debreceni ügyvédi kamara Debrecen székhelyével a gyakorló ügyvédek névjegyzékébe felvette.

— Március 15. Március 15-ik főiskolai ünnepünk a jelzett napon d. e. 9. órakor, az oratóriumban tartandó imával veszi kezdetét, melynek elmondása után tek. Sinka Sándor főgymn. tanár ur tart ünnepi beszédet. A főiskola iránt érdeklődő t. közönséget ezen ünnepélyünkre tisztelettel meghívjuk. Debrecen 1894. márc. 10. Az igazgatóság.

— Esküvő. Tóth Kálmán debreceni földbírtokos a napokban tartotta esküvőjét Bartha Zsuzsánna kisasszonnyal Budapesten. Az esketést az új pár rokona Szele György, t. p. ev. ref. lelkész végezte, dr. Osvath Albert VIII. ker. rendőrorvosnak, a menyasszony nagybátyjának házában.

— Mozgalom a záróra ellen. Még csak a jog- és pénzügyi bizottság tárgyalta Bockó Sámuel r. főkapitány javaslatát a vendéglőkről, kávéházakról szóló szabályrendelet módosítása tárgyában: a kávéház tulajdonosok már is mozgalmat indítottak a javasolt módosításnak a záróra vonatkozó része ellen. A kávéosok mindenképpen felett kifogásolják azt, hogy őket két osztályba sorozzák s az osztályozás kétféle időt állapít meg a záróra névé. A zárórát más nagyvárosok mintájára általában megszüntetni óhajtják; ha pedig köztük valaki érdemtelenné teenné magát arra, hogy üzletét egész éjjel nyitva tarthassa, — a rendőrfőkapitánynak legyen joga egyszersmindenkorra, vagy csak egy időre zárórához kötni az illető üzletet. — Máltánytalanságnak tartják azt az állapotot, hogy míg a tisztességes mulató helyek 12 óráig 2 órakor kénytelenek becsukni az ajtókat, — addig a nyilvános házak egész éjjel tárva-nyitva vannak s ezek közül nem is egyben folyhat a dözölés zongora, pezsgő, konyak mellett. A kávéosok tehát inkább ezekre a házakra nézve óhajtják behozatni a zárórát.

— A debreceni joghallatók segítő egyesületének a „Debreceni Első Takarékpénztár“ tapasztalt kegyességéből 20 azaz husz o. é. forintot volt szives adományozni, amely szives adományért fogadja nevezett Takarékpénztár néven is az egyesület nevében hálás köszönetemet. Kelt Debrecen, 1894. március 10-én. Kecs-keméthy Gyula j. s. e. elnök

A gazda közönség figyelmébe. A cs. és kir. 15. huszárezred 6. százada t. hó 13-án, kedden délelőtt 11 órakor a Komáromy-féle ház előtt kincstári lovakat fog elárvereztetni.

— Jótékony asztaltársaság. A debreceni iparosok közül többen jótékony asztaltársaságot alapítottak mely az Ullman Károly „Budapesthez“ címzett vendéglőjében hetenként kétszer szokott összeülni. Az asztaltársaság adakozásából már több szegény gyermek ruáztatott fel. A társaság t. hó 15-én este 8 órakor vacsorával egybekötött hazafias ünnepélyt rendeztél. A vacsorára 50 krt. kell fizetni.

— A debreceni iparos kör által március 11-én, vasárnap d. u. 3 órakor saját helyiségében tartandó évi rendes közgyűléste meghívást vettünk. A tárgyorozat így hangzik: 1. A választmány jelentése a lefolyt 1893-ik év eseményeiről. — 2. Az 1893. évről összeállított pénztári számadások, a számvizsgáló bizottságnak vonatkozó jelentésével és az 1894. évi költségvetés megállapítása. — 3. A sorrend szerint kilépő választmányi tagok helyének választás újani betöltése. Titkár, pénztárnok, jegyző, könyvtárnok, körgazda és ügyész választása. Debrecen, 1894. Március 10. Serli Ede elnök.

— Sétahangverseny. A cs. és kir. helyben állomásozó 39. gyalogezred zenekara, a Csepel Péter karmester vezénylete mellett, holnap vasárnap d. u. szintén megtartja szokásos sétahangversenyét a „Margit“ fürdő vendéglő dísztermében. A műsor érdekes és változatos, a hazai zenét az Erkel „Bánk bán“-jából vett egyveleg képviseli. Jó ételekről és italokról, pontos kiszolgálásról kezeskedik Szabó István vendéglős.

— Hirtelen halál. Klein Sára 76 éves svédleéri (Szepesmegye) születésű luteránus vallású napszámosnő ma reggel az „Arany Bika“ vendéglő mosóházában a hova dolgozni szokott járn, hirtelen rosszul lett s néhány pillanat alatt meghalt. A szegény öreg asszonyok itt senkije sem volt; egyedül lakott a Garai utca 1452. sz. ház egy kis szobáskájában, s ha távozott hazulról a kulcsot mindig magával vitte. Most is ott találták meg a zsebében, dr. Balkányi Ede I. k. orvos beszállította a holttestet a közokórházba, a hol a boncolás ki fogja deríteni, hogy mi okozta hirteleni halálát. Valószínűleg szív-szélhűtés.

— Elvesztett vagy ellopott pénz. Egy honvéd kezelő tiszt felesége ma délelőtt, miután a piacon vásárlásait befejezte, megindult hazafelé. Még egyszer megakart nézni, hogy vajon rendbe van-e a tárcája tartalma? Kikutatta milyen zsebét, megtapogatóta magán minden olyan helyet, a hová esetleg becsuszhatott a tárcá, de biz az nem került elő sehonnan; vagy elejtette, vagy a pirosi sori kézügyesek fosztották meg tőle. Jelentést tett a rendőrség, né, mely most nagy eréllyel kutatja a pénz hollétét.

— Elcserélt esernyők. Az ev. ref. felsőbb leányiskola hangversenyének főpróbáján, hétfőn délután a Margit fürdőben, a hol a gyermekek öltözködtek, tévedésből kicseréltek egy gyermek esernyőt, mely piros selyemmel varrott V. S. betűvel volt megjelölve. Az illető szíveskedjék az említett intézet igazgató irodájába bevinni a hol is a saját esernyőjét átveheti.

x Fényes Mór lapunk mai számában foglalt hírdetésére ez uton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Vegyes hírek.

— Kossuth állapota. Lukács Gyula orsz. gyűl. képviselő Turinban s utolsó sürgönye Kossuth állapotáról — a „M-g“ szerint — így hangzik: „Turin, március 9. (D. u. 2 óra 40 perc.) A kormányzó beteg, nagyon beteg; a kiállott betegség erős nyomokat hagyott rajta. A pár év előtt még robusztus Kossuthnak csak romjai maradtak. Litása, hallása annyira meggyengült, hogy a beszédet sem érti; néha hozzátartozóit sem ismeri meg. Annyira gyenge, hogy már kétszer összerogyott. Egész napi tápláléka egy pohár tej, egy tojás, néhány kanál leves; ez nem elég erőgyűjtésre. Orvosi konziliumot akarnak tartani, de Kossuth nem engedi. Néha felkél ágyából, íróasztala mellé ül, újságot vesz a kezébe, de nem képes olvasni. Tegnap így sóhajtott fel: „Ideje volna, hogy vége legyen már! Egyre vágyom a halálra!“ — Imminens veszély nincs, de legyetek alkalmasul a legrosszabbra. Kossuth Ferenc állandóan itt marad.“

* Párbaj fejszével. Slev Péter, bruszturni aradmegyei község határában, Hermann Jánosnak buzával bevett földjére hajtott a sortésfalkáját legelészni. A két ember már régebb idő óta ellenséges viszonyban volt s mikor Hermann a maga fölősbán érte Slevet, felszólította, hogy hajtsa el a földjéről falkáját. Slev erre a felszólításra a fejszéhez kapott, Hermann színtén. — A két ellenfél vagy öt percig nézett — farkas szemtel egymással, kezökben a fejszékkel, míg végre összecsaptak. A második összecsapásnál Hermann olyat vágott fejszével ellenfele fejére, hogy koponyája ketté hasadt. A legyőzött ellenfél összerogyott s pár pillanat múlva meghalt.

* Az internátusok. A Tanítóképzőintézet Tanárok Országos Egyesülete tegnapi gyűlésén folytatta az internátusok kérdésének tárgyalását. A gyűlés azt határozta, hogy az internátusokat ne az igazgató vezesse, hanem tanár, ki önállóan és felelősséggel, de az igazgató felügyelete alatt végezze az internátusok szellemi és anyagi ügyeinek vezetését. Foglalkoztak a künlakások helyes szervezetével is. A gyűlés végén a tantóképző tanárok képvél foglalkoztak. Dr. Kovács János és dr

Müller Mihály indítványokat tettek e tárgyban, de tárgyalásukat a jövő gyűlésre halasztották el.

* **Haiálos végű párbaj.** Hoffmann János földhitelintézeti hivatalnok és Boross Dezső üzletvezető, mindkettő póttartalékos hadnagy, egy táncvigalmon összeszólkóztak a minnek tettlegesség lett a vége. A felek tegnap vívtak pisztolypárbajt a budapesti illői uti lak-tanyában háromszori golyóváltásra. Hoffmann Jánost a harmadik lövésre találta, sebe föltétlenül halálos.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr“ s. tudósítójától.)

Budapest, március 10.

Az egyházpolitikai vita.

— Érk. d. u. 2 ó 40 p.-kor. —

A képviselőház ma d. e. tartott ülésén napirend előtt Szalay Imre megsírgette a Kossuth Lajos visszahonosításának tárgyában beadott kérvények elintézését.

Ezután Nagy István szólott a javaslat ellen. **Eötvös Károly** pedig beszédében különösen azt fejtegette, hogy ha a Wekerle-kormány megbuknék, rosszabb jönne a helyére, mert az Apponyi-Ugron kabinet nagyobb zavarokat idézne elő. Az egyházpolitikai reformokra nézve a nemzetnek becsületbeli ígéret tételét.

Ezután Vajay István kezd szó lani, mire a szabadelpvűpárt kivonul s a nemzeti párt foglalja el az üresen hagyott padokat.

A római bomba merénylet.

— Érkezett d. e. 10 ó —

Rómából jelentik, hogy a bomba, mit az olasz parlament épülete mellett felrobbantottak chlorkalival volt megtöltve, kanóca pedig vitriololdatba volt mártva. A bomba maga egy majolika csöbe volt helyezve. Egy letartóztatott munkásnál hasonló csövet találtak. A merényletnél megsebesült hivatalnok tegnap meghalt.

Országos tanítógyűlés.

Érk. d. e. 10 ó.

A magyarországi tanítók országos bizottságának igazgató tanácsa tegnap ülést tartott, melyen a husvét másodnapján tartandó gyűlés előkészítésével foglalkozott. A gyűlés első sorban a népoktatási törvény revíziójával fog foglalkozni. Egy terjedelmes javaslatot fogadnak erre vonatkozólag szét küldeni.

A husvétii gyűlés tárgyai lesznek:

1. Az ismétlődő oktatás országos szervezése.
2. Az állami anyakönyveknek a tanítók által vezetését kívánják-e valamely fontos közérdekek?
3. A tanítói nyugdíj megállapítása körül tapasztalt sérelmek.

Törvényszéki csarnok.

* **Elitelt párbajozók.** A Lánysz-Hornnyák Viktor hírlapíró és Bónis Sándor között lefolyt párbaj ügyben a debreceni kir. törvényszék a múlt év december 9-én megtartott végtárgyaláson L-Hornnyák Viktort és Bónis Sándort 8-8 napi államfogházra ítélte dr. Simonffy Béla kir. alügyész megtelebte az ítéletet s az ügy a napokban került a kir. ítélőtáblán tárgyalásra. — Az ügyet Nyers Lajos kir. táblai bíró referálta. A tanács tekintettel arra, hogy a kérdésben forgó párviadal pisztolyal és oly körülmények között vívatott, melyek szerint a párbaj könnyen életveszéllyel járt s tekintve azt, hogy az

összeszólkózásból kerekedett verekedés korszakában történt Lánysz-Hornnyák Viktor büntetését felemelte egy hónapi államfogházra a Bónis Sándor büntetését pedig 3 heti államfogházra.

Közgazdaság.

A hortobágyi vashid terhelési próbája.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, március 9.

Tudvalevőleg Püspök-Ladány és Karcag közt a nagyváradi budapesti t. v. u. közúton a Hortobágy csatornán a múlt év folyamán Hajdúvármegye részére egy nagy, 40 m egy nyit-ásu, kőhidfőkkel és vasszerkezettel bíró vashid épült.

Ezen körülbelül 24,000 frtnyi költséggel emelt hid terhelési próbája és felülvizsgálata f. hó 5-én és 6-án ejtetett meg.

Ezen aktusnál működő bizottság tagjai voltak a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszterium képviselőjében a próbateljesítés és felülvizsgálati eljárás vezetőjeként kiküldött: Petz József kir. mérnök, Hajdúvármegye képviselőjében: Kovács Gyula vármegyei aljegyző, a hajdúvármegyei kir. államépítészeti hivatal részéről Seybold Károly kir. mérnök (hiv. tónök helyett). A vasszerkezetet szállító Schlick-féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság részéről: Gondá Henrik gyári mérnök, végre a felülvizsgálatnál szükséges felvilágosítások szolgáltatására a hidépítésé alkal-mával építés-vezetőként működött Sipos Lajos államépítészeti hivatali mérnök.

Az aktusnak egyik részét a terhelési próba képezte. Ennek célja minden esetben az, hogy meggyőződés szeresszessék arra nézve, vajjon a felépített hid bármily bekövetkező kocsí — vagy ember — tömeg okozta megterhelésnél bír-e a kellő szilárdsággal, illetőleg, hogy ezen megterhelés következtében nem állanak-e be a hid szerkezeti részeiben olyan állandó változások, melyeknél fogva a hid a közlekedésre nézve veszélyessé válhatnék, határ esetben nem szakad-e az le?

Mielőtt tehát a hid a forgalomnak átadának, egy oly nagyságu megterhelésnek kell azt alá vetni, mely megfeleljen a hidat a jövőben igénybe vevő valószínű legnagyobb megterhelésnek. Mivel pedig a hid főalkatrészeire (fő-tartóíve) nézve az egész hidpályára eloszló egyenletes súly idézi elő a legkedvezőtlenebb hatást, illetőleg a megterhelés ezen módja veszi leginkább igénybe a főalkatrészek szilárdságát, ezen megterhelés pedig a hidpályán halmozott rendelkezésre álló vagy olcsón beszerezhető anyagok által érhető el legcélszerűbben, tehát rendszeresen a megkívánt súlynak megfelelő mennyiségű ócska vassint, földet, vagy kavicsot szokás ezen célra felhasználni.

Jelen esetben folyamkavics használatot tal, amely kavics felhasználás után a feljáró utak kavicsolására fog fordíthatni.

Ezen, a hid-pályára helyezett és 32 cm. magas rétegben egyenletesen elterített kavics-sulya jelen esetben 100,000 kg. volt.

A terhelési próba különben a következő-kép folyt le.

Mindenek előtt a két hidfő és a vasszerkezet mellé levett cölöpökre erősített u. n. „tolókák“ segítségével a hidfők két-két pontjának, továbbá a vasszerkezet négy felfekvési pontjának, végre annak középvonalában eső két pontjának magassági helyzete fixiroztatott, illetőleg a tolókákön megjelöltetett. Ezután a fenti terhelő anyag a nevezett módon a hidra helyeztetett. Ezen súly behatásának természetes következményeképp a hid vasszerkezete egy bizonyos mértékben meghajlott, a hidfők és a hid szerkezet felfekvési pontjai pedig lesüllyedtek.

Ezen helyzet-változások a tolókák letolása után ismét megjelöltek s ez által a helyzet-változás nagysága megmérhetett. Ennek megtörténte után a kavics a hidról letakarított, miáltal a teher sulya alól megszabadult vasszerkezet előbbeni helyzetét igyekezett elfoglalni, ami azonban teljesen nem következhetett be, miután az egyes szerkezeti részek kitágulása folytán egy állandó lehajlás — mint

minden esetben ugy most is — megmaradt; megjegyzendő, hogy ezen lehajlás „állandóak“ nevezetük mérnöki műnyelven, szemben azon u. n. „muló“ lehajlással, mely kifejezéssel a megterhelés alatt bekövetkezett legnagyobb lehajlás jeleztetik.

A hidfők és felfekvési lapok süllyedése az egész hidfő falazat süllyedésének, illetve a felfekvést közvetítő ólomlemezek összenyomódásának következménye lévén, természetesen mindig állandó.

Érdekesnek találjuk az előbbieken adott mód alapján megállapított helyzet változások nagyságát számokban is feltüntetni. Eszerint süllyedés a balhidfőnél nulla; a jobb hidfőnél pedig átlag négy milliméter. Muló behajlás a vasszerkezetnél 18 mm, állandó behajlás átlag 4 mm volt.

Tekintetve véve tehát azt, hogy a hidfőkre a megterhelés 100,000 kgnyi súlyán kívül még a vasszerkezetnek 58,000 kgnyi ónsúlya is ránehezedett — a fent kimutatott 0, illetve 4 mmnyi süllyedése a hidfőknek, épügy a vasszerkezet fenti 4 mmnyi behajlása, melyet a 40 m. hosszú vasszerkezeten az említett 158,000 kgnyi összsúly idézett elő, elenyésző csekélynek mondható.

A próbateljesítés ezen elért kedvező eredménye alapján s miután a közben megejtett felülvizsgálat sem derített ki semmi nem ühibát — a hidat a bizottság Hajdúvármegye részére átvette, de miután a hidépítő Schlick gyár egy évi jótállásra köteleztetett egyelőre csak ideiglenesen és addig is a míg a hidfők és padózat felülvizsgálata megejthető lesz a forgalomnak átadott.

A külső teendők elvégzése után a bizottság a jegyzőkönyvek felvétele végett Debrecenbe jött be, hol is a kedvező eredmény hatása alatt kedélyes vacsorára gyűlt egybe, melyen a hivatalos és nem hivatalos felköszöntőkben nem volt hiány.

S. L.

Nyilt-tér.)*

Értesülvén arról, miszerint a m. tisztelt helybeli és vidéki gazdaközönség ugy volt informálva, mintha én Balla Mihály helybeli polgárral üzleti viszonyban álltam volna, ezen-l kijelentem, miszerint a fent nevezettnek házánál csakis gépjavitó-műhely helyiséget béreltem ki, s vele semminemű üzleti társ viszonyban nem voltam és nem vagyok.

Nagy János

gép-műhely tulajdonos.

* E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szótalány.

— Oláh György től. —

Fáj a szív, ha első tagom tépi,
Seb fakad, mély, mérgezett seb ott n
S tőle, légyen ez bár új vagy régi,
Gyöngye szívünk megremegve dobban.
Kétféle: vagy jelöl rokonságot
S a közelség így lesz megnevezve;
Vagy működni az évésben látod.
Három betű már a harmadik tag:
Szárnyat ad az ének hangjainak;
A rendőr is fujja néha-napján,
Két utolsó betűm illik arra,
Ki hazudni vágyik s tetszelegni.
Az ilyen hát szenteskedő, esa fa,
Jobb az illet lenézni, megvetni.
Tíz betűm, ha szépen összeraktad:
Nevét nyered egy magyar vezérnek.
Romlása volt ő sok török hadnak
S nagy erejét föntartja az ének.

(Megfejtők neveit **jövő szombat**on közöljük s közük érdekes olvasmányt sorsolunk ki.)

Utolsó talányunk megfejtését („Y.“) helyesen beküldötték: Wannert Albiné, Elek Z., báró Dittfurt né (Högyész), Fekete Sándor, Fehér

Ottli
(T
Istv
Esz
Ziv
Fr
Tót
Imre
Glü
Irma
liska
G. S
és Ir
pe
z s
C z
k é l
G y
gen
(Nag
ifj.
Gábo
Iona
K o v
S z a
Ernő
n á s
Dob
Ege

törvé
márc
bely
szöll
rászi
gi föl
zsefne
Szöke
Ecsed
tös ké
125 f
liánna
Zsuzs
Erzsel
szőlőj
Salág
köntös
cim. l
Sára
z s
Horny
liánna
Verebi
gi Fer
és nejt
mok u
és nejt
Nagy
Sándor
es n. l
f. 14 S
jathy
ga Mih
József
és u. S
Papp
17. Csü
Joeh I
sz. ház
Gulyás
Erdei J
240 f.
Varga
1000 fr

De b
Idényb

Eredeti

Eredeti v

Ottília, Bányai Dezső, Brendt János (Tübingen), Debreczeni István, Péter Olga, Darvassi Eszti és Sándor, Dóczy Ilona, Zivuska Ferencz (Bécs), Falk Alice, Frank Mariska, Kovács Sándor, Tóth Emil, Juhász Imre, Zombor Imre, Koroknai Imre (nyertes) Glück Leopoldné, Fülöp Luiza, Lang Irma, Sutor Eszti és Juliska, Kun Juliska, Eöry Mariska és Eöry Kálmán, G. Szabó Kálmán, Schönberger Jolán és Irén, Drucker Matild; B. Mr. (Budapest), Párdányi Imre, Buzás Antal, Faules Ida és Olga, Eta, Czizmadia Anna és Herkély Aranka (Körösy Adorján, Gyürky Ottília, Nicht Ida és Bengstern Terike, Tárkányi Imre (Nagyvárad), Gita, Sinay Imre, és ifj. Jankovics Sándor ifj. Pálffy Gábor, Korosmáros Kálmán, Lukács Ilona, Csengeri József, Daray Jolán-Kovács Feri, Moskovicz Jozefin, Szatmári Zoltán (gym. tan.), Fried Ernő, Lulu Edua, Kecskés Borbála, Nánási Lajos, Szabó József, Burai Katalin, Dobrai Jolán (Szentés), Lulu, Lana, Egerecsy Berta, Forgács Gyula.

— Debreceni ingatlanok forgalma a kir. törvényszék mint teleknyvi hatóságnál f. é márc. 3—10-ig. 1. Orbán János és neje Borbély Zsófia veszik Pogár Mihály új kerti szőlőjét 250 f. 2. Széplaki József és neje Karázi Juliánna veszik, Mórész András majorsági földé egyrészt 280 f. 3. özv. Varga Józsefné Horváth Eszter veszi, Szabó Lajosné Szöke Eszter boldogfalyi szőlőjét 1000 f. 4. Ecsedi István veszi neje Sücs Erzsébet köntös kerti szőlője fele részét ajándékozás címen, 125 f. 5. Nagy Károly és neje Sziágyi Juliánna veszik, Nagy Mihály és neje Buzás Zsuzsanna vénkerti szőlőjét 500 f. 6. Nagy Erzsébet veszi férje Sücs Mihály köntöskerti szőlője fele részét átruházás cím. 250 f. 7. Szalágyi Gábor veszi, neje Sücs Juliánna köntöskerti szőlője fele részét ajándékozás cím. 125 f. 8. Borbély Sándor v. neje Sücs Sára köntöskerti szőlője fele részét ajándékozás cím. 125 f. 9. Mondri Mihály és neje Hornyák Juliánna v. Joch Imréné Fősüs Juliánna csillag u. 2733 sz. házat 950 f. 10. Verebi János és neje Szalágyi Mária v. Suta-gi Ferenc új földét 600 f. 11. Gömöri Gábor és neje Tisza Zsuzsanna v. Ormós József homok u. 3631. sz. h. 1800 f. 12. Nagy Sándor és neje Balog Maria v. Gréh Mihály és neje Nagy Róza új földét 400 f. 13. Tóth Nagy Sándorné Kovács Juliánna v. Kecskés József és n. Balla Mária halapi kasz. 1/3 részét 300 f. 14. Szabó József v. Harsányi Lajosné Komjathy Zsuzsanna ondódi földét 650 f. 15. Varga Mihály és n. Kántor Juliánna v. Kovács József új földét 953 f. 36 kr. 16. Tóth István és n. Sütő Juliánna v. Kerekes Géza és neje Papp Anna nyil u. 3147 sz. házat 740 frtért. 17. Csürködi István és neje Berec Mária v. Joch István és neje Sütő Juliánna nyil u. 3147 sz. házat 800 f. 18. Király András és neje Gulyás Mária veszik Kovács József és neje Erdei Julián csapó kerti szőlője egy részét 240 f. 19. Szabó János v. Székely Istvánné Varga Juliánna kar u. 3176 sz. új földét 1000 frt.

Debreceni városi színház.

Idénybérlet 127. sz. VII. Kis bérlet 7. szám.

Szombaton, március 10-én:

páratlan bérletben

itt másodsor:

A szülei ház.

Eredeti vigjáték 1 felvonásban Irta Karczag V.

Ezt követi másodsor:

AZ IDEAL.

Eredeti vigjáték 1 felvonásban. Irta Karczag V.

Végül:

BARÁTSÁGBÓL.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Taylor T. Angolból fordította: Csiky G.

Vasárnap, március 11-én:

páros bérletben:

A kintornás család.

Népszinmű. Irta Tóth Ede.

MŰSOR:

Hétfőn, március 12-én: „Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkuckig“. (Páratlan bérlet.)

Kedden, március 13-án: „Jó falusiak“, vigjáték, írta Sardoou Viktor. (Páros bérlet.)

Szerdán, március 14-én: „Ötödik pont“, operette, írta Megyeri Dezső. (Páratlan bérlet.)

Csütörtökön, március 15-én: „Szigetvári vértanú“, történelmi dráma, írta Jókai Mór. (Páros bérletben.)

Penteken, március 16-án: „Ludas Matyi“, vigjáték, írta Balogh István (Bérlet-szünetben, leszállított helyarákkal.)

Szombaton, március 17-én: „Libapásztor“, operette, írta Forrai Miklós. (Páratlan bérletben.)

Szerkesztői posta.

R. E. („Meghalt, mert szeretett.“) Egyáltalában nem akarjuk „elcsüggeszteni“, de kezdőnek egyáltalában nincs azonnali szüksége arra, hogy zsongóit a lap mint gardes des dames rögtön a Muzsák bájára vigye. Nem csüggesztjük el, sőt buzdítjuk. Tesék sok jót és szépet olvasni, az életben észlelni és megfigyelni magát yakorolni, hisszük, hogy 1—2 év alatt közölhetőt fog produkálni. Ezen a rajzon itt-ott felesillan a teheség, de a tárgy elkoptatott szentimentalizmus, a kidolgozás laza.

K. P. („Szegény varró leány.“) Igen sikerült. De kitől van az eredeti? A mi a közlés rendjét illeti: a mi késik, nem mulik! Sorjában, mint a falusi bíróság!

T. Z. Legalkalmasabb idő déli 12—1 óra közt A kritikával külföldben már szolgáltunk.

D. T. (Budapest.) Igen szívesen szolgálunk utbaigazító megjegyzésekkel. „Az én ideálom“ csinos, kivált az első két strófa, a harmadik már erőltetettebb, befejező sora pedig érthetetlen. — A „Hervad virágok“ már közölhető is lenne, de a harmadik strófa nem méltó a két elsőnek kedves menetéhez, költőiségéhez. Mást várunk Öntől, kinél „inter arma non silent Musae.“

Erika. Szívesen vesszük mindig. De minek is koptatni nálunk, a hol az ajtó anélkül is — nyitva van?

R. Z. Ha nem közöltük, akkor vagy nem jó, vagy olyan jó, hogy nem akartuk a közönséget elkégyeztetni. Mindig ilyen nagyszerű verset kívánna, pedig hol vennők?

Bibliophil. Kétségkívül felemlíteni való tény, hogy K. Tóth Kálmán és Dicsőfi József ev. ref. lelkészek és kiváló egyházi írók is gazdagították műveikkel a múlt évben irodalmunkat.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osekonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felolós szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Épület anyagok eladása.

A debreczeni első takarékpénztár tulajdonát képező s a Kádas uton 1897/a sorszám alatti ócska háznak épületi anyagai eladtnak. — Felhivatnak tehát venni szándékozók, hogy zárt ajánlataikat 10% bánatpénzzel ellátva f. hó 20-ig alólírott igazgatósághoz nyujtsák be. — Az ajánlat oly módon teendő, hogy vevő kötelezi magát az épület lebontására és az anyagoknak a helyszínéről 15 nap alatt elszállítására s az ezekkel járó költségek viselésére.

Debrecen, 1894. március 10.

Az első debr. takarékpénztár igazgatósága.

Szoba teke-asztal (Billárd).

Minden ebédlőben az ebédlő asztalra könnyen alkalmazható, minden tekintetben a rendes billard tulajdonságával bir, tet-szés szerinti nagyságban készítve, jutá-nyos áron

Killer Ede

butor-üzletében megrendelhető.

— Ugyanott a minta is megtekinthető. —

Divatos tavaszi

női felöltő és női kalap

vásárlásnál ne mulassza el senki fölkeresni

RÓZSA LAJOS női divattermék

Kistemplom-bazárban

a hol folyton újdonságok érkeznek párisi és bécsi divat szerint.

Szolid kiszolgálás.

Mérsékelt árak.

Felhívás

Debreczen sz. kir. város és vidékének nagyérdemű közönségéhez!

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy **Bécsből a főüzletből** (VI. Mariabilferstrasse 35. földsz. és emelet) visszaérkeztem. a honnan a közeledő tavaszi időnyre nagy mennyiségben válogattam és szabattam ki a legszebb és legdivatosabb

férfi, fiu és gyermek ruhákat

az itteni üzlet részére, azonkívül pedig ösmerve a nemes város és vidékének igényeit, nagymérvű megrendelésekkel gyarapítottam raktáramat, melyek már meg is érkeztek. Az áruk megrendelésénél s kiválasztásánál főtörekvésem volt, hogy czégem jó hírnevét, úgy mint helybeli üzletem egy évi fennállása alatt szerzett vevőim bizalmát jól és erősen varrott csakis divatos és tartós szövetekből készült **férfi, fiu és gyermek ruhák** elárúsítása által növeljem.

A szabott árak meghatározásánál főleg a t. vevő közönség érdekei vannak szem előtt tartva, a mennyiben azok elég előnyösen és jutányosan vannak megszabva és így minden darabon annak szabott ára számjegyekben ki van tüntetve.

A n. é. közönség szives pártfogását továbbra kikérve, kiváló tisztelettel

Neumann M

bécsi czég

férfi, fiu és gyermek ruha nagy keresk. és gyáros

(alapított 1845)

Debreczen, Piacz, a m. k. főposta átellenében.

Kiadó.

Egy 28 nyilásból álló első osztályu fekete földü tanya a város alatt, 3 esetleg 6 évre bérbe kiadó.

Értekezhetni Turai Farkas elsőrendű közvetítő és tudakozó intézetében.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. Törvényszéknek, mint csődbírósnak 1476/894 P. sz. végzésével vagyombukott Pilitzer Mór, földesi lakos, volt földesi regálebérlő csődömegehez tartozott, mintegy 35—40 hectoliternyi ó és új, hegyi és kerti bor, borseprő, szesz, pálinka, cognac, poszgó és rum áruknak, a p. ladányi kir. Járásbíróság közbejöttével fogatosítandó bírói árverési eladatását rendelvén el, az ezen árukat venni szándékozók figyelmét azzal van szerencsém felhívni, miszerint az árverésnek fogatosítása f. évi márczius hó 14 és 15-én d. e. 10 órakor fog a helyszínén (Földesen a vendéglő udvarán) eszközöltetni, s hogy az elarverezendő áruknak minőségéről, az árverést megelőzőleg 8—10 nappal alulírott tömeggondnoknál (Debreczenben Nagy-Csapó utca 361 sz. a.) bárki is meggyőződést szerezhet.

Dr. Mariska György

ügyvéd vb. Pilitzer Mór csőd-tömeggondnoka.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséggel tudatni, hogy

Piacz-utca 1825/26 sz. a. (a központi kávéház tőzsomszédságában)

mell- és vállfüző termet

nyitottam, a hol szép és kényelmes

francia és angol szabásu mell- és vállfüzők, továbbá lovagló-, uti-, pongyola-, gyermek- és anyafüzők

— mely utóbbi tápláláshoz is használható — megrendelhetők.

Egyentartók és diszes harisnyakötők 1 frt 20 król felfelé kaphatók.

Mindennemű **füző** igazítást és tisztítást a legolcsóbban elvállalok.

Jobb fajta **gyári füzők** darabja 1 frttól felfelé és mindennemű **füzőhöz szükséges kellékek** nálam olcsón kaphatók.

Szives pártfogást kérve

maradtam tisztelettel

Nagyné K. Teréz.

Utczai lakás a főtéren

öt szoba, előszobával és minden mellék helyiséggel májustól kiadó. Évi bére 600 frt.

Kedvező fekvés keletnek, három bejárat; kétszoba elkülöníthető. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Férfi- fiu és gyermek

ruha-raktáramat

legközelebb a „Hungária“ kávéházzal szemben,

báró Josinskyné urnő házába helyezem át és ezen körülményből kifolyólag és mert túlhalmozott raktáramat az új helyiségben elhelyeznem lehetetlen, elhatároztam, hogy összes **saját műhelyemben készült**

tavaszi, nyári és őszi

valamint még megmaradt téli árucikkeimet **igen jutányos áron**

majdnem ingyen

bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére.

Ezen rövid félárban elárúsítást ajánlom b. figyelembe vételre, egyszeres mind tudatom, hogy most is és ezután is

szabó műhelyem

részére dus raktárt tartok mindenféle bel- és külföldi szövetekből és mérték utáni megrendeléseket olcsó ár mellett a legdivatosabb szabással eszközölök.

Tisztelettel

FÉNYES MÓR

férfiszabó üzlete Debreczenben.

Szeptőszer különlegességek

Fischer Róberttől,

a vegyész tudor és széplőszer készítő
Bécs, I., Habsburgergasse 4.

Szörvestő-szer (Epilatoire)

12 éven át szerzett tapasztalattal javítva és erősítve, az
ARCZ-SZŐR

ugy a kézen s a karokon stb. előforduló szőr teljes
kiszűrésére

A kellemetlen helyen levő szőrnek akkénti
kiszűrésére, hogy az **soha többé** utána ne nőjön,
eddig csak óhaj volt, mivel ezt eddig semmiféle
szerrel sem érthették el. Feltűnést kelt ennélfogva
az en szerem, a mely nemcsak a szőrt pusztítja el,
hanem annak utána növeszt is megátolja, annál is
inkább, mert én a siker érdekében teljes garanciát
nyújtok, s kötelezem magamat, ha a szer a kívánt
eredményt nem juttatja, a teljes összeg visszaadására.

Egy kis üveg ára 5 frt, nagy üveg 10 frt.

Gyógyászati quarzhomok,

legjobb szer a mitesszer eltávolítására; a pénz előle-
ges beküldése mellett 1 frt 60 krért bérmentve.

Szeplő-kenőcs

hatékony szer nemcsak a bőrhám alatt szeplő-, maj-
s terhességi állapotban lévőknél képződő foltok és
napégés által képződött festanyagnak a távo itá-
sára, hanem az arcz bőrének lagyságot s ruganyos-
ságot is kölcsönöz s annak ifjúságát és tündeségét
időseknél is elő

1000 forint

annak a hölgynek, ki szeplők-kenőcsöm használatá-
után egy szeplőt, mint maj- és terhességi foltot,
napégést s egyáltalán az arcbőrt hátrányosan érintő
barmiféle kiütést el nem veszít.

A pénz előleges beküldése mellett 2 frt. 20 krért
bérmentve.

Szőkítő viz.

Egy megbecsülhetetlen szer, a szőke hajat
megsötétetéstől megóvni. Sötét barna hajat is lehet
12 óra alatt pompás, csodálatosan szép fényű arany
szőkére változtatni, nem festve, hanem „valódián”,
csak a haj festanyaga változik egyszerű szivacsosali
mosás által. E tárgyban kérdésközlések mellé szí-
veskedjenek hajmintát mellékelni, melyet aranysző-
kévé változtatva azonnal visszaküldök
1 üveg 3 forint.

FO Hajfestőszer „FO”
felülmul minden eddig e téren
létezőt s ezt bizonyítják ne-
kem Bécs első fodrászai, hol
a t. ez. közönség haja az én
utasításom szerint festetik

meg az én „FO” festanyagom bárki által könnyen
alkalmazható.

Fest minden hajat szőkétől feketéig s meg-
rendelés alkalmával kérem a kívánt hajmintát mel-
lékelni.

„FO” a világon az egyedüli, ártalmatlan leg-
jobb hajfestő szer.

Egy doboz 5 frt, 3 frt és 1 frt 20 kr.

Bizonyítvány.

Az átadott „FO” hajfestőszer minta a vegyész-
tudor Fischer Róberttől, a két folyadékban
ugy az 1. mint a 2. számúban nem tartalmaz fém
vagy bármi más a hajra vagy bőrre kártékonyan
ható só összetételt, hanem az egy ártalmatlan nö-
vényi készítmény.

Bécs, 1893. okt. 16.

Dr. Rainer Jakob,

cs. kir. törvényszéki hites vegyész.

Legfinomabb toilette gyökér szappan

Ment minden maró alkatrésztől, mely igen
gya ran egyedüli oka a tisztátalan arczbőrnek.

1 DOBOZ (3 darab) 75 kr.

Levélbeli értesítések minden kosmetikus
kérdésben bérmentve nyújthatnak.

Raktár BUDAPESTEN: **Török J.** gyógyszer-
résznel király-utca; **Fáykiss I.** gyógyszerésznel a
„nagy Krištof”-hoz.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

DEBRECZENBEN.

Üzletemet ugyan e házba, a szeglet helyiségbe
teszem által.

A költözködés előtt az összes raktáron
levő árukat, a megkönnyítés végett
leszállított áron árúsítom ki.

Ugymint: Ét-, tea-, kávé-, mocca és mosdó-készletek.

Asztali- és függő lámpák villany-égőkkel.
Üvegből sör-, bor-, lükör-készletek.

Kina ezüstből **disztárgyak, evő-eszközök.**

Fa- és bádogg-tálcák. — Faldiszek.

Virágvázák, disz asztalok, figurák, ampelek stb. stb.

Maradok tisztelettel

Ifj. PÁJER JÓZSEF.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a
Kossuth-utczán, Simonffy-házban

Női Divat-Termet

nyitottam, hol a legdivatosabb

modell-kalapokkal és fejdíszekkel
szolgálhatok.

Czélom a legkényesebb igényeket is a legszolidabb áron izlé-
ses és választékosan diszitett kalapokkal kielégíteni.

Egyszermind bá or vagyok a nagy közönség becses figyelmét rég
fennálló és jó hírnévnek örvendő

VARRÓMRA

is felhívni, melyet Budapestről nyert kitünő munkaerővel gyarapítottam
s melyben ép úgy mint eddig, a legpontosabban, párisi és berlini lapok után
a legújabb divatu ruhák a legrövidebb idő alatt kész íttetnek.

Gyász-ruhák 5 óra alatt.

Régi munkaadóimnak, valamint a n. é. közönségnek becses pártfogá-
sáért esedezve, maradok teljes tisztelettel

KARDOS LAURA.

Vastagh István

férfi szabó

DEBRECEN, Kossuth-utca a színház mellett

Van szerencsém tisztelettel a n. é. közönség tudomására hozni miszerint

férfi szabó üzletemet

a tavaszi időnyre megnagyobbítván, azt a ker minden igényeinek megfelelőleg a legújabb divatu

hazai valamint valódi angol gyártmányu szövetekkel

lattam el.

Midőn újonnan beszerzett **szöveimnek** megtekintésére a n. é. közönséget tisztelettel meghívom, biztosítván a **jutányos ár s Szolid kivitelről**; ezzel magamat a n. é. közönség pártfogásába ajánlva vagyok

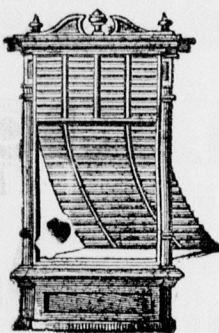
tisztelettel

VASTAGH ISTVÁN.

C A C A O - C H O C O L A T M A E S T R A N I

(Szt.-Gal Suisse.)

0 csó érak. Könnyen oldható kakaó.
Legfinomabb minőség.

Kováts A.

Redőny, rouleaux- és üveg-
ház-árnyék fedő-gyára

BÉCS, IV. Hauptstrasse Nr. 51.

Egy redőny, teljes,
3 frt 50 krtól felfelé.

Árjegyzék és költ.-égyvétel
ingyen és bérmentve.

Vizont eladók és építészeknek
külön árak.

A világ
legjobb
fénymáz!

FERNOLENDT

fénymáz.

Bécs

gyár alapítottatott
1835!

Ezen fénymáz
vitriol nélkül
gyorsan a leg-
szébb mély feke-
teszínű fényt ad
ja és a bőrt tar-
tóssá teszi.

Mindenütt raktáron!
Ertesítés! A n.
é. közönség saját
érdekében kére-

tik csakis Fernolendt fénymáz venni és
csak azon dobozokat elfogadni, melyek

St. Fernolendt

névalírással vannak ellátva, mivel
temérdek értéktelen utánzat van forga-
lomban, melynek vignétája az én vig-
nétámhoz hasonlóan vannak nyomva,
hogy így a közönséget tévútra vezessék

A debreczeni faáru-raktár szövetkezet I-ső évi rendes közgyűlését

1894. évi március hó 18-án, délelőtt 10 órakor tarja meg

Debreczenben az „Iparos-kör” piacz-utczai helyiségében,

melyre a szövetkezet t. tagjai azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 29. §-a értelmében a közgyűlésen szavazat-joggal csak azon tagok bírnak, kik üzletrészüket vagy üzletrészeiket teljesen befizették. Kivételnek e tekintetben csak azon szegénysorsu iparosokra nézve van helye, kiket az igazgatóság a szövetkezet 6 §-a értelmében felvett.

TÁRGYSOROZAT :

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt 1893-ik év üzletéről.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Határozat hozatal a múlt évi nyereség mikénti felosztásáról.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentvénye feletti határozathozatal.
5. Két igazgatósági tag helyének betöltése.

Kelt Debreczenben, 1894. márczius 3-án tartott ülésből.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 8 nap alatt a közgyűlés előtt a szövetkezet irodájában (a telepen, Homokkert 258.) a hivatalos órákban megtekinthető.

Meghívás

AZ „ISTVÁN” GŐZMALOM TÁRSULATNAK

1894. március 18-án, délelőtt 10 órakor

Debreczenben, a városháza nagytanácstermében

tartandó

évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat :

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az 1893. évről, az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helybenhagyása után, a felmentvény megadása, az 1893. évi tiszta nyereség feletti intézkedés és a javasolt osztalék megállapítása.
4. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás utján betöltése.
5. Az alapszabályok 59. §-a értelmében két felügyelő bizottsági póttag választása.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket — az alapszabály 27. §-a értelmében — folyó évi márczius 16. és 17-én, délelőtt 10—12 óráig, délután 2—4 óráig a társulat Kossuth-utczai irodájában átvenni ne terheltesenek. A mérleg, nyereség és veszteség-rovás f. é. márczius 10-től kezdve a társulat irodájában megtekinthető.

Az igazgatóság.

11292
1893 tkv.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szabolesi hitelbank végrehajthatónak özvegy Szántay Károlyné végrehajtást szenvedő elleni 3910 frt 38 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén lévő Debreczenben fekvő a debreczeni 4080 sz. tjkvben A. + 4787 hrsz. alatt foglalt ingatlanra az árverést 776 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894 évi április hó 6-ik napján délután 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 77 forint 60 krajczárt készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1893. évi december hó 22-ik napján.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tszéki bíró.

Szeret ön
szép, fehér, czárt arcszint, ugy mosakodjék naponta
Bergmann liliumtej-szappannal
Bergmann és Tsa Dresden-Radebeul.
(Védjegy: Két bányász.)
Legjobb szor szeplo, valamint minden bõrtisztítalanság ellen. Egy drb. 45 kr. Kapható ROTHSCHEK V. EMIL gyógyszerárában.

oooooooooooooooooooo
A Borries-féle uradalmak igazgatóságának Eckendorfban (Észak-Németország) tudomására jöven, hogy eckendorfi répamag több helyről mint eredeti vagy javított ajánlatik. Kötelességének tartja tehát nevezett igazgatóság a gazdaközönség érdekében köztudomásra hozni, hogy

eredeti eckendorfi takarmányrépa mag valódi minőségben

Ausztria-Magyarországban csakis
MAUTHNER ÖDÖN
magkereskedésében
BUDAPESTEN

kapható, a mennyiben az eckendorfi uradalmak mint ez évben, ugy 1893. évig csak egyedül ezen cégnek fognak répamagot szállítani, mely özég az erre vonatkozó árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve megküldi.

Első debreczeni
PAPLAN-GYÁR

DEBRECZEN, Széchenyi-utca.

PAPLANOK,
matrácok

mérték szerint gyorsan és pontosan elkészítetnek.

2 arany, 13 ezüst érem.		9 dísz- és elismerő okmány.
Kwizda-féle		
Korneuburgi marha-táppor lovak, szarvasmarha és juhok számára. Egész dobozzal 70 kr., — fél dobozzal 35 kr.		
40 év óta a legtöbb istállóban használatban, élvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint teheneknél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása czéljából.		
Tessék a fõnnebbi védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni: Kwizda-féle Korneuburgi marha-táppor	Fõ letét: Kwizda F. János osztrák es. és kir. és román kir. udvari szállító kerületi gyógyszerárában Korneuburgban, Bécs mellett.	Valódi minőségben gyógyszer-tárakban és distriktnál kapható.

Világhírű. — Minden országban fényesen bevezetve.

Sarg-féle
KALODONT
elismert nélkülözhetlen fogtisztítószer.

(Egészségügyi hatóságilag megvizsgálva)

Igen alkalmas utazásoknál. Alomatikusan üdítő. Mindenütt kapható.

Hogy egészségünk és jólétünknek nézve a jó emésztés a legfontosabb, tudja mindenki, de még nagyon is kevés figyelmet fordítanak arra, hogy ehhez elkerülhetlen előfeltétele egészséges fogak birtoka. A régi német közmondás: „Gut gekaut, ist halt verdaut“ nem ismételtető elég gyakran és behatóan.

Thomas E. M. csász. tanácsos udvari fogorvos Bécsben, Dr. Koch tanár és más tudományos autoritások, legutóbb Dr. Miller W. D., a berlini egyetem fogorvosi intézetének tanára „Die Mikroorganismen der Mundhöhle“, (Lipsze 1892.) című művében meggyőzőleg kimutatták, hogy a nedvesmeleg szájüregben szakadatlanul és hihetetlen tömegben mérgeanyagok képződnek, valamint, hogy az ebből eredő, gyakran rendkívül veszélyes betegségeknek csakis a száj reades és lelkiismeretes tisztítása által lehet elejét venni. A „romlott száj“ és a „romlott gyomor“ közti benső összefüggés csak ezen új beható vizsgálatok által állapított meg.

De a víz egyedül nem távolítja el a mérgeanyagokat. Ez csupán egy antiseptikusan ható, gondosan készített és kipróbált fogtisztító szer használata által, és pedig legjobban reggel és este, érhető el, mint a milyennek a „Sarg-féle Kalodont“ általánosan elismerve van, melynek mindig növekedő, ma már milliókra menő használata legvilágosabban beszél a szer értékéről.

Rousseau mondá: „A nő szép fogakkal sohasem csunya!“ De nem csak szépség és egy nevető száj bája ératik el a fogak ilyen gondozása által, hanem a mi sokkal fontosabb, egyszerűmind biztosítatik az egészség és jólét és a késő korig.

A mondottak megerősítései, elismerések és megrenyelő iratok a legmagasabb körökből minden darabhoz mellékelve vannak.

Óvakodjanak a csomagolásban hasonló, ámitásra számított, értéktelen utánzatoktól!

2087
1894.

Árverési hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező s a baromvásártér melletti katonai gyakorlóterén épült honvédkatonai barakbéli **markotányos helyiség** (Kantin) 1894. évi April 1-től 1896. évi Deczember 31-ig terjedő időre a városháza nagytermében 1894. évi márczius 19-ik napján d. e. 9 órakor a város számvevői hivatalánál megtekinthető feltételek mellett, nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítetnek, hogy a feltételekben kitüntetett kikiáltási ár 10% át bánatpénzül az árvereltető küldöttség kezeihez letenni tartoznak.

Debreczen 1894. márczius 8.

A városi tanács.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*
Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hírnévnek örvend.
Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamennyi köszvény, csúsz és tagszagatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlólag emlékeztetbe hozva. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmegbízhatóbb házszer általánosan kedvelt és ennélfogva már további ajánlásra nem szorul.

Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitünő házszernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony“ védjegyre ügyelendő, nehogy utánzatot adjanak, mert csak a vörös Horgonyval ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerházához: Richter gyógyszerháza „az arany oroszánhoz“ Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására juttatni, hogy gyártmányaim elárúsításával kizárólag

SPIRA FERENCZ urat

Hatvan- és Kis-Mester-utca sarkán
Maier Ferencz-féle ház

1099. szám alatt ;

bor, pálinka rum és cognac kereskedőt biztam meg, a kinél

1 nagy üveg **barackcognac** 70 kr.
1 kis üveg „ „ 50 kr.

Tisztelettel

Halász Ferencz

cognagyár,
KECSKEMÉTEN.

Eladó szőlő-porhajások és simavesszők

saját telepemről.

Legnemesebb csemege fajta Passatutti (Chassel musque blanc) ropogós Muskotály vegyesen. Borfaj baka és más nemesebb fajok vegyesen kaphatók és megrendelhetők.

Én nem csak vesszőimet, de szőlőm termését is minden évben augusztus és szeptember hónapban árusítom.

Ormós Gábor

DEBRECZEN.

Bathányi-utca, 2555. sz.

MARSHALL-FÉLE GŐZMOZGÓNY.
COMPOUND FÉLVŐ GŐZMOZGÓNY.
COMPOUND GŐZGÉR.
FÉLVŐ GŐZGÉR.
UTI MOZGÓNY.

MARSHALL-FÉLE GŐZCSEPLŐKÉSZLET.

MARRISON & CO. GREOR & CO. ARATÓ ÉS FÜKASZÁLÓ GÉPEI.

SZÁLLITHATÓ MALMOK teljes malom-berendezéssel minden rendszer szerint.

GRAEPEL HUGÓ
GÉP-ÉS ROSTALEMEZ-GYÁR. MALOMÉPÍTÉSZET
MARSHALL, SONS & CO Limited
VEZÉRÜGYNÖKE.

BUDAPEST. V., KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 46.
Árjegyzékek kívánatra bérmentve.

*Kitünő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek*

*Kitünő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek*

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.t. nyomasa. 1894